

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/317/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314209479
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314209479.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., Bratislava, Ružová dolina 25, IČO 47 248 980 zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., Bratislava, Ružová dolina 25, IČO 36 668 745 proti odporkyňi X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. E., J. XXX/XX o zaplatenie 248,95 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a**.

II. Odporkyňi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti odporkyňi zaplatiť mu 248,95 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 Eur od 26.12.2011 do zaplatenia, ako aj trov konania na tom právnom základe, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pripojení a dňa XX.XX.XXXX dodatok k zmluve o pripojení, ktorého predmetom bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb a zľavy na využívané služby alebo mobilný telefón v lehote viazanosti 24 mesiacov. Odporkyňa riadne a včas neuhradila faktúry, porušila zmluvnú povinnosť a z toho jej vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, preto sa navrhovateľ svojho nároku domáhal súdnou cestou.

Odporkyňi bol do vlastných rúk doručený opis návrhu s prílohami, ku ktorým sa nevyjadřila.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi, obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/317/2014, najmä návrhom na začatie konania, zmluvou o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, oznámením o postúpení pohľadávky a návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol z nasledovných dôvodov:

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 544 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení Fix, na základe ktorej bola odporkyni poskytnutá SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni program služieb - Fix 300 a odporkyňa sa zaviazala riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa dňa XX.XX.XXXX uzavreli Dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého právny predchodca navrhovateľa odporkyni poskytol mobilný telefónny prístroj Sony Ericsson W350i blue. Podľa uvedeného dodatku k zmluve sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb resp. realizovať zmluvné dobíjania v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Podľa bodu 3 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 248,95 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2011, s dátumom splatnosti dňa 25.12.2011 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur.

Súd navrhovateľa viackrát vyzval (č.l. 12, 19), aby preukázal vznik nároku na zmluvnú pokutu, teda za porušenie akých povinností bola predmetná zmluvná pokuta fakturovaná. Na tieto výzvy súdu navrhovateľ žiadnym spôsobom nereagoval.

Zmluvu, ktorú odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o pripojení je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou napriek tomu, že v Občianskom zákonníku nie je výslovne upravená. Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľka, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je v nerovnom postavení s dodávateľom vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Dodávateľ má zároveň možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, keď používa formulárové zmluvy, čo bol aj tento prípad.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností. V zmluve nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporkyne pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti. Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa pri zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje situáciu, z akých dôvodov dôjde k nedodržaniu doby viazanosti, či k ukončeniu zmluvy dôjde napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo hneď v prvých mesiacoch po uzavretí zmluvy. Dojednania o zmluvnej pokute nie je možné v danom prípade označiť za individuálne, pretože spotrebiteľ nemá právo vyjadriť sa k výške zmluvnej pokuty, ktorá je priamo uvedená v zmluve. Ide o typovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ žiadnym významným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporkyňou ako spotrebiteľkou osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, jej výška sa mení len v závislosti od poskytnutého mobilného telefónu. Odporkyňa mala možnosť dodatok k zmluve prijať len ako celok alebo ako celok odmietnuť, preto nie je možné hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke. Súd nespochybňuje právo poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie takej, ktorá je rovnako vysoká bez ohľadu na všetky ostatné súvisiace okolnosti. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pri takto naformulovanej zmluvnej pokute môže dodávateľ požadovať od spotrebiteľa zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v dodatku k zmluve za každé porušenie zmluvnej povinnosti z čoho je zrejmé, že môže žiadať aj niekoľkonásobok uvedenej zmluvnej pokuty. Súd má za to, že takéto zmluvné dojednanie predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetného zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č. k. 4C/162/2011-28, zo dňa 06.12.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012, bolo určené, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. XXXXXXX, uzavretého medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a. s. a žalovaným, dňa 21.06.2007, v článku 1. bode 2 posledná veta a bode 4 prvá veta - "V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku", je ako neprijateľná neplatná.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Zo skutkových okolností opísaných vyššie, vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ telekomunikačných služieb, si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, dohodnutej v uzavretom dodatku k zmluve s odporkyňou pred vydaním predmetných rozsudkov, vyhlasujúcich zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za neprijateľnú a neplatnú. Samotným uzavretím zmluvy teda dodávateľ neporušil povinnosť, stanovenú v citovanom ustanovení § 53a Občianskeho zákonníka. Ak ale zákon zakazuje ďalšie používanie takejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľmi, potom je zrejmé, že zakázaným konaním je aj uplatnenie nárokov z už uzavretých zmlúv, v ktorých je rovnakým spôsobom zmluvná pokuta zakotvená. Takto rozširujúci výklad zákonného ustanovenia je podľa názoru súdu v súlade s jeho zmyslom a účelom a zodpovedá aj systematickému umiestneniu medzi ostatnými zákonnými ustanoveniami vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám.

Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ v konaní predložil iba faktúru, ktorou bola vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur. Žiadnym listinným dôkazom však nepreukázal, či a akým spôsobom odporkyňa porušila zmluvné podmienky napriek tomu, že ho súd opakovane vyzval na preukázanie vzniku nároku na zmluvnú pokutu. Návrh súd teda zamietol okrem vyššie uvedených dôvodov aj z dôvodu nepreukázania vzniku nároku na zmluvnú pokutu.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti účastníkovi, ktorý úspech nemal. Odporkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, ale v konaní jej žiadne trovy vyplývajúce zo spisu nevznikli a ona si ich ani neuplatnila, preto jej ich súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je pr í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).